

Справа «Піцці проти Італії» (Pizzi v. Italy)

У рішенні, ухваленому 2 вересня 1997 року у справі «Піцці проти Італії», Суд постановив, що:

- справа не підпадала під регулювання ст. 6 Конвенції.

Обставини справи

П. Антоніо Піцці був державним службовцем Калабрійської місцевої ради і проживав у цій місцевості.

18 травня 1982 року він подав заяву в Калабрійський адміністративний суд для проведення судового перегляду рішення місцевої ради, яким його в той час, коли він працював на постійній посаді, було віднесено до нижчої категорії службовців, ніж та, до котрої, на його думку, він повинен був бути віднесений на підставі виконання ним тих обов'язків, що _х він виконував під час перебування на роботі за строковим контрактом.

12 червня 1983 року заявник попросив визначити дату розгляду справи і провести якомога скоріше розгляд.

Згідно з поданою заявником інформацією, 28 жовтня 1996 року справу все ще не було розглянуто.

Зміст рішення Суду

Заявник скаржиться на порушення ч. 1 ст. 6 Конвенції.

П. Піцці скаржився на зволікання з провадженням справи, яку розглядав Калабрійський адміністративний суд. Він посилався на ч. 1 ст. 6 Конвенції, яка забезпечує кожному громадянину право на швидкий судовий розгляд.

Спочатку Суд мусив визначити, чи застосовувати вказану норму до цього конкретного випадку.

Уряд держави-відповідача заявляв, що коли цивільні права розглядаються у контексті зайнятості у сфері державної служби, спори щодо цих справ не підлягають дії ст. 6 Конвенції. Норма цієї статті застосовується щодо тих відносин, які мають переважно приватноправовий характер.

У даному разі, оскільки спір стосувався встановлення певної службової категорії, то це виняткова компетенція властей щодо організації їхньої діяльності і регулюється вона нормами публічного права. З цього випливало, що заява повинна бути визнана неприйнятною через те, що вона не стосується Конвенції і, отже, є поза юрисдикцією Суду.

Заявник зауважив, що підтримання аргументів італійського уряду призведе до посилення дискримінації громадян залежно від того, чи їх роботодавцем є приватна особа, чи держава. У будь-якому разі, на думку заявника, спір мав цивільну природу, оскільки призначення йому вищої категорії службовця позначилося б і на різниці в заробітній платні. Тому ст. 6 Конвенції повинна бути застосована.

Комісія узяла до уваги те, що явний чи неявний грошовий аспект усе-таки був предметом провадження, і це було вирішальним фактором при визначенні того, чи ст. 6 могла бути застосована, оскільки в даному разі внутрішньодержавне провадження у справі мало відношення до економічних прав заявника.

Суд зазначив, що у праві багатьох країн-членів Ради Європи – є суттєва відмінність у регламентації діяльності державних службовців і діяльності працівників, яку регулює приватне право. Тому Суд встановив, що «спори стосовно найму, діяльності і припинення повноважень державних службовців», за загальним правилом, не підпадають під дію ст. 6 Конвенції.

Наприклад, у справі *Massa v. Italy* заявник домагався реверсійної виплати пенсії після смерті його дружини, яка працювала директором школи. У справі *Francesco Lombardo v. Italy* карабінер, звільнений у відставку через непрацездатність, наполягав на тому, що його непрацездатність виникла «через службу», і вимагав підвищену пенсію. Проте ці заяви не стосувалися ані найму, ані самої діяльності державного службовця і лише опосередковано

стосувалися закінчення служби. Суд постановив, що в цих випадках держава могла бути прирівняна до роботодавця, який є стороною у трудовому договорі (контракті), що його укладають на основі норм приватного права. З огляду на це подані заяви можна було вважати такими, що стосувалися економічних прав громадян і підлягають розгляду на основі ч. 1 ст. 6 Конвенції.

У випадку п. Піцці із заяви, поданої до Калабрійського адміністративного суду, впливало, що він вимагав судового перегляду рішення місцевої ради, яким його в той час, коли він працював на постійній посаді, було віднесено до нижчої категорії службовців, ніж та, до якої він, на його думку, повинен належати. Отже, цей спір, як було чітко видно, стосувався одночасно як «найму», так і «діяльності» службовця, але ніяк не «громадського» («цивільного») права, про яке йдеться у ч. 1 ст. 6 Конвенції.

Суд постановив, що ч. 1 ст. 6 не повинна застосовуватися до даного конкретного випадку.

Реферативний переклад з англійської мови та опрацювання рішення здійснено у Львівській лабораторії прав людини і громадянина НДІ державного будівництва та місцевого самоврядування АПрН України О. О. Бекетовим, Р. М. Москалем, Н. П. Ничай, М. Ю. Пришляк, Т. І. Пашуком, М. Б. Рісним, А.-М. Я. Хом'як.